

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/186/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8612204869
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8612204869.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcov 1. L. M., bytom XXX XX J. č. XX, 2. L. M., rod. P., bytom XXX XX J. č. XX, proti žalovanému F. M., bytom XXX XX J. č. XX, o určenie vlastníckeho práva k daru, o odvolaní žalobcov v 1. a 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 7C 185/2012-37 zo dňa 18.4.2013 jednohlasne takto

rozhodol:

Zrušuje sa rozsudok vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia sa vec vracia prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Svidník (ďalej len „prvostupňový súd“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovia sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 292,06 Eur (pozostávajúce z trov právneho zastúpenia) na účet právneho zástupcu JUDr. Dušana Maruščáka, advokáta do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil citujúc ust. § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

Proti rozsudku proti výroku o trovách konania podali odvolanie žalobcovia v 1. a 2. rade namietajúc, že prvostupňový neaplikoval ust. § 150 ods. 1 O.s.p. Poukázali na to, že sú starobní dôchodcovia, ktorí nevlastnia žiadne nehnuteľnosti ani iný majetok väčšej hodnoty. Na základe uvedeného navrhli, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku zmenil a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu vyjadril nesúhlasiac s aplikáciou výnimočného ust. § 150 ods. 1 O.s.p. a navrhujúc rozsudok v napadnutom výroku ako správny potvrdiť.

Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) preskúmal rozsudok vo výroku o trovách konania spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 O.s.p. a zistil, že rozsudok v napadnutom výroku je potrebný ako nepreskúmateľný zrušiť.

Ustanovenia § 142 až § 150 O.s.p. upravujú predpoklady, za splnenia ktorých majú účastníci konania (alebo tretie osoby) právo na náhradu trov konania, ktoré vynaložili.

Aplikácia ustanovenia § 150 O.s.p. pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti

neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobné a iné pomery všetkých účastníkov konania, a tiež na okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. Nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich hľadísk je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprimeraná tvrdosť voči účastníkovi a aby neodporovalo dobrým mravom.

Ustanovenie § 150 O.s.p. nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Ustanovenie § 150 O.s.p. preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania.

V sporovom konaní (ako je tomu nepochybne v danom prípade konania) sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci. Len výnimočne nemusí súd úspešnému účastníkovi priznať náhradu trov konania. Môže tak urobiť podľa ustanovenia § 150 O.s.p., podľa ktorého ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Zo slovného znenia uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnuť k zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Ustanovenie § 150 O.s.p. preto nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov úspešnému účastníkovi konania; vždy musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých účastníkov konania a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale je nutné zohľadniť aj dopad takehoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie § 150 O.s.p. sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj účastníkov v priebehu konania a pod.

Zákon explicitne nevyočítava, ktoré okolnosti sú relevantné do takej miery, že môžu predstavovať dôvod na nepriznanie náhrady trov konania. Judikatúra považuje za nepostačujúci na aplikáciu § 150 O. s. p. len všeobecný záver hodnotiaci dopad rozhodnutia o určitom druhu nároku (porov. R 34/1982, R 23/1989).

Rozhodujúcim pre potreby rozhodovania o náhrade trov konania bude preto zistenie, či možno od žalovaného, ktorý má nárok na náhradu trov konania (§ 142 ods. 1 O.s.p.), spravodlivo žiadať, aby si náklady vzniknuté v súvislosti s predmetným konaním hradil sám.

Keďže sa prvostupňový súd s aplikáciou výnimočného ust. § 150 O.s.p. nevyporiadal, jeho rozhodnutie o náhrade trov konania je z tohto pohľadu nepreskúmateľné.

Za tohto stavu odvolací súd rozsudok vo výroku o trovách konania zrušil v súlade s ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. a vec v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

Úlohou súdu prvého stupňa bude vo vyššie naznačených intenciách opätovne rozhodnúť. Rozhodnutie je potrebné odôvodniť tak, aby pôsobilo presvedčivo (§ 157 ods. 2 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.